GAZETA KRAKOWSKA

Nro 20

W Niedzielę Dnia 9 Marca 1800.

Z Wiednia d. 1. Marca.

Z powodu rocznicy śmierci Cesarza Jmć Józefa II. dnia 26 lutego w wieczór o 5 godzinie wigilie, a d. 27 o 11 godzinie przed południem odprawowane były exekwie. — Rownie także d. 28 na pamiątkę zeyścia niegdyś J. C. K. Mci Leopolda II. w wieczór o 5 godzinie wigilie, a dzisiay o 11 godzinie przed południem nabożeństwo było w kościele farnym; Obie Cesarstwo Jchmość, rownie także i Nayiaśnieysza ich familia przy afsystencyi całego dworu byli przytomni temu żałobnemu nabożeństwu.

W starey Orsowie, w Banacie, Temeszwarskim znayduiący się kupcy i inni powodowani własnem czuciem złożyli summę 400 zł. R. dobrowolney woienney ofiary. J. C. K. M. raczył tę patryotyczną ofiarę iak nayłaskawiey przyiąć.

Pleban Rabensburski Antoni Paweł Grufsmer wydane 4 korce owsa w r. 1798 i 1799 na dobrowolną ofiarę odstąpił, a nawet koszta na odwoz onych przyiął na siebie.

Przeszłego roku podług tuteyszego okręgowego urządzenia chorych, gdzie więcey ubogich iak możnieyszych chorych bezpłatnie leczą i potrzebnych dla nich lekarstw dostarczaią, było 26,357 chorych przyiętych i opatrywanych. W okręgu samego miasta było 921, w Leopolsztad 2351, na kraiowey ulicy 2526, na Wiedeńskiem 3631, w Mariahilf 5257, w Neusztift 2362, w Jozefsztad 4054, w Alsergasse 2503 a w Rofsau 2636. — Z tych chorych, między któremi było do 14,000 w łożną chorobę zapadłych, przeszło 3000 dzieci rozmaite dziecinne choroby cierpiących, także 1426 osob powierzchownie uszkodzonych i skaleczonych 23,665 zupełnie uzdrowionych zostało, 312 do domu chorych przeniesiono, 641 umarło, 1130, bez dalszego zgłoszenia się wyszło, a 6:9 do dalszego leczenia się zostało. Z czego pokazuie się, że podług tego urządzenia niezwyczaynie mało umarło, gdyż ledwie czterdziesty pierwszy z chorych umarł.

Dnia 15 lutego do portu Tryestskiego przybyła iedna połnocno Amerykańska

brygantyna nazwiskiem Sükey pod kapitanem Samuel Svett. Pierwsza to dopiero bandera tego wolnego narodu powiewa tu w tym porcie; ponieważ nigdy ieszcze żadnego okrętu tego narodu nie było w Tryieście. — Towary iey oprocz drzewa Amerykańskiego Kampesz, składaią się nay więcey z cukru i kaffy.

Arcy Xiążę Karol z głowney swoiey kwatery w Donaueschingen wydał pod d. 23 stycznia do stanow kraiu Voralberg następuiące pismo:

" Odebrałem pod d. 16 stycznia list od przezacnych stanow, w którym z głębokim uczuciem znalazłem powtorny dowod tak znakomitego i prawdziwie patryotycznego sposobu myślenia, gdy pomimo regularnie utrzymywanego i w czynney służbie zostaiącego korpusu strzelcow od 6000 ludzi ciągłego zawsze przychylności i miłości ku swemu Monarsze, oyczyznie i uszczęśliwiaiącemu ich rządowi, teraz znowu z własnych pobudek wszystkich zdatnych ludzi z całego kraiu ofiarowały, i urządziły ich, aby były gotowi w zagrażaiącym przypadku do obrony oyczyzny i do walczenia za dobrą sprawę z nieprzyiacielem.

Oświadczaiąc moie czucie i zupełne z tego względu ukontentowanie, chcę oraz aby były P. Stany upewnionemi, że będę miał to sobie za szczególniey słodką powinność, nietylko o tym wartym sławy kroku donieść J. C. K. M, ale nawet iako godny naśladowania przykład do powszechney całych Niemiec wiadomości podadź. „

Karol.

Z Londynu d. 8. Lutego.

Wszystkie przygotowania ściągaiące się do wyprawy, która z naszey strony przeciw Francyi lub Hollandyi tey wiosny będzie przedsięwzięta, są iuż prawie dokonczone. — Mowią, że jenerał Abercrombie, będzie dowodził lądową do tego przeznaczoną Angielską siłą, w którey znayduie się trzy bataliony z gwardyi. — Rossyyskie woyska na Jersey i Guernsey zostaiące, i inne posiłki, które Imperator Jmć Rossyyski przyśle, będą wspolnie z woyskami innych związkowych mocarstw działać, dla przywrocenia we Francyi, iak ministeryalne pisma przywodzą, rządu monarchicznego. — Przedwczorem jenerał hrabia Viosmenil maiący kommenderować woyskami Rossyyskiemi na wyspach Jersey i Guernsey zostaiącemi z Kuxhaven przybył do Harvich. — Przez przybyłego tu dzisiay rano kapitana Bradby, kommendanta fregaty Ariadne, odebraliśmy wiadomość, że kapitan Popham przez Norwegią i Szwecyą przybył na Moskiewskie granice. — Będzie on miał jeneralny dozor nad Rossyyskiemi posiłkowemi woyskami, które przyszłey wiosny przeciw Francyi użyte będą.

Rzecz względem Unii, która 13 Lutego w Irlandzkim Parlamencie roztrząsana bydź miała, dla słabości zdrowia sekretarza stanu Castlereagh (w czem on zgodny iest z Pittem) na dzień 6ty iest odłożona. — W Dublinie partya przeciwnikow ziednoczenia bardzo wzrosła, a podczas posiedzeń parlamentowych mocne chodziły patrole.

Slopp nasz Trincomale od 16 armat w przesmyku Babelmandel przez 2 godziny bił się z Francuzką korwettą. Obydwa te statki wysadzone zostały na powietrze i żadnego nieuratowano człowieka.

Dnia 10. Lutego.

Tuteysi mieszkańcy chcą przez adresy, które iuż podpisane były, do Lorda maiora zanieść swoie żądanie, aby powszechne zgromadzenie mieszczan było zapowiedziane końcem przesłania prożby do Króla, aby pokoy zawarł. — Spodziewaią się, że i więcey innych wielkich miast prowincyonalnych poydą za tym przykładem.

Naystarszy syn P. Erskine, który z swoiey podroży do Ameryki nie powrocił iescze do Anglii, poiął za żonę synowicę zmarłego jenerała Washingtona, która bardzo piękna i sławna być ma.

Xiążę Oranii, podług tuteyszych pism w Jarmut iest oczekiwany, dla zabrania się tamże na slopp Faworite, skąd podroż na ląd ciągły ma przedsięwziąść. — Trzech synow Xcia Orleans przybyło do Guilford, gdzie oczekuią pozwolenia od naszego Krola aby mogli przyiechać do Londynu. Naystarszy iedzie pod imieniem hrabiego Commines, które iest nazwiskiem iednego hrabstwa, co go niegdyś Orleańska familia w Flandryi posiadała.

W Jamaice spisek szczęśliwie odkryty i zniszczony został. Murzyni tamteysi, podusczeni od Murzynow, którzy z St. Domingo przybyli, chcieli, iak mówią, Kingston i Port Royal spalić i magazyny opanować i t. d. — Drukarz ieden imieniem Smart odkrył spisek, który d. 6 stycznia miał wybuchnąć; gubernator, lord Balcarres spokoyność znowu zabespieczył. — Z Chin i wschodnich Indyy oczekuią teraz powrotu 43 okrętow.

Tuteysza ministeryalna gazeta the Thimes przywodzi pismo z Damaszku z obozu W. Wezyra pod d. 29 października 1799, które między innemi zawiera co następuie:

" Jeżeli chcemy Francuzow z Egiptu wygnać, trzeba do tego woysk Europeyskich użyć. — Że się wyprawa Francuzom do Syryi nieudała, przypisać trzeba właściwie temu, że im artylerya i żywność przez Sydneia Smith zabrana była. Wyprawa ta kosztowała ich 6000 ludzi, a armia ich składa się iuż tylko z 20,000 ludzi. Tymczasem armia W. Wezyra podobnieysza iest do karawanu, który do głowney kwatery Francuzkiey pielgrzymkę odprawia, niż do woyska na boy przeznaczonego. Armia owa tak iest słaba, że ledwie wyrazić potrafię. Podług Tureckiego sposobu mogliby oni swoią armią taxować od 40 do 50 ludzi. Ale.... W. Wezyr każdemu każe głowę ucinać, po którym pieniędzy dostać może. — Zgromadził przez to wielki skarb, i niezechce się podawać na niebespieczeństwo, aby mu go Francuzi zrabowali, którzy z małą w karności utrzymywaną liczbą, iak się stało pod Abukir, liczniejsze kupy zbić potrafią, które nieznaią przyzwoitego rządu i karności. — Z resztą niezaręczam za pomyślność Turkow, kiedy się spodkaią z Francuzami, obawiam się aby korzyść nie była na stronę ostatnich. — Francuzi obwarowali wiele studzien w pustyniach, aby wstrzymać przez to posuwanie się dalsze W. Wezyra. Brzegi obydwa Nilu mocnemi są opatrzone szańcami. — Marmont, który w Alexandryi kommenderuie, zrobił to miasto niedobytem dla Turkow. — Tak iest ale gdyby tylko inne woyska były...., pora roku sposobna do działań woiennych iuż przeszła. Trzeba było korzystać z wezbrania Nilu. Buonaparte dowiedział się przez nas

o tem, co we Włoszech zapadło. On i Berthier byli już od 9 kwietnia 1799. z Egiptu odwołani. — Turcy mieli myśl, podług Chińskiego sposobu mur przez całą pustynię wyprowadzić, aby Francuzom przeszkodzić wpadania do Syryi. Jedynie nie dostatek pieniędzy i materyałow wstrzymał ich od wykonania tego planu. „

Miasta Dublin, Limerick i inne podały noty swoie przeciwko ziednoczeniu. — W hrabstwie Antrim znowu rząd woyskowy iest zaprowadzony. — Kapitan Popham przybył już do Petersburga, i urządzenia względem dalszych woysk posiłkowych Rossyyskich już są porobione.

W klubie Whigow, pod prezydencyą lorda maiora było do 400 osob a między innemi Xiężta Norfolk i Becford, hrabiowie Derby i Albermarle; lordowie Russel, R. Spencer, PP. Fox, Sheridan, Erskine, Whitbread i inni. — Między innemi Sheridan przydał: "że zamiar ministrow iedynie zmierza do tego, aby dom Burboński znowu na tronie Francuzkim osadzić. — Narodowy dług Angielski dochodzi blisko 500 mill. f. szt. (20,000 mill. zł. Pol.), Połowę długu tego użyła Anglia na oparcie się domowi Burbonskiemu, a drugą połowę, na osadzenie go na tronie. „

Brat d'Autichampa miał przybydź do Londynu. — Trzydzieści tratew już są w pogotowiu do zabrania 2000 ludzi. — Funt chleba kosztuie tu 8 pencow.

Z Paryża d. 12. Lutego.

Dziennik obrońcow oyczyzny zawiera w sobie co następuie:

Obywatel Malfilatre uwiadomia Publiczność, że posiada niemylny sposob leczenia szalenstwa. Wiele osob przybyło już do niego dla pozbycia się tey zaraźliwey choroby. Jeden człowiek miany za obrotnego intryganta z wielu pretensyami bez żadnego sposobu onych poparcia, przyszedł do obywatela Malfilatre ten biegły lekarz postrzegł w nim bez trudności wszystkie znaki szaleństwa znanego w powszechności pod nazwiskiem *szaleństwo posiadania urzędow*. Lekarz przepisał mu iak nayzupełnieyszą spokoyność i całkowite oddalenie się na wieś, gdzie będzie miał czas zastanowić się nad sobą, i poznać swoią niezdatność. Jeżeli chory będzie miał cierpliwość dopełnić tey nieco ostrey dyety, iest wielkie podobieństwo że za lat kilka wyleczonym zostanie, a skoro to iemu pomoże zapewniaią, iż ministrowie odeszlą do obyw. Malfilatre, dziewięć części tych ludzi, którzy im się codziennie przykrzą i którzy gwałtownie są zarażeni szaleństwem otrzymania urzędow.

Obywatel Malfilatre odebrał wizytę od kilku literatow zarażonych trudną do uleczenia chorobą, to iest: *choroba pisania*. Doradził im aby codziennie kazali się budzić świtaniem. Ta choroba iest tym niebespiecznieyszą że się do niey łączy głod wilczy. Dway wyswistani autorowie przyrzekli, iż skoro zostaną uleczonemi, zawieszą u drzwi lekarza zamiast wotum, parę uszow, większych niżeli uszy Midasa. Jedna podsta zała kokietka przyszła do oby. Malfilatre polekarstwo na bardzo modną chorobę to iest *chorobę podobania się*. Poradził iey ażeby się iak na bardziey wstrzymywała odkładzenia bielidła i różu, i aby się często przeglądała w zwierciedle nim zasiędzie do gotowalni. Przeszło dziesięć tysięcy małżonkow przyobiecali obywatelowi Malfilatre dożywotnią pensyą, ieżeli potrafi uleczyć ich żony z tey upor-

czywey choroby podobania się swoim są siadom. Jeden Nowiniarz, iedna kobieta i ieden mowca radzili się iuż powiele razy tego biegłego lekarza względem zastarzałey choroby która pokazała się bydź nawet zaraźliwą. Po doyrzałym nad nią zastanowieniu poznał, że byli dręczeni od choroby gadania. Wyleczenie iey ma obywatelowi Malfilatre przynieść naywięcey honoru i na tym ontęż naywiększą swoią zasadza sławę.

Jest ieszcze inny rodzay choroby wymagaiący naywiększych iego starań, ci którzy są nią rażeni nie kąsaią swoich rąk, niewydaią ryków, nie pienią się, są zimni spokoyni, zatwardziali, z sercem kamiennym, lękaią się ubogiego i procz żołtego, żadnego innego koloru cierpieć nie mogą. Ta choroba iest chorobą złota, nieumiera ią na nią, lecz żyią z nią dla nabycia iey niepotrzeba iak tylko zbrodni, podłości i zabiegow, pomnaża się z wiekiem dotknięty nią człowiek staie się głazem, naypięknieysze myśli dowcipu są mu obcemi, i naytkliwsze uczucia serca nieznane. Jego imaginacya zagłębia się nieustannie w uroionym skarbie, dręcząc się wyszukiwaniem każdego skarbu gdzie się znayduie złoto, to iego b żyszczę i iedyna nadzieia. Gdzie iest złoto, kto mi da złota? A oiestmoia dusza moie sumnienie, mam przedziwny plan ratowania oyczyzny, mam w głowią wyborne prawo, daycie mi złota, a powiem wam o nim. — Przechodząc po ulicach napotykam ich maiących na swoich czołach napisy niewidzialnemi literami które iednak mogę czytać: *Auri sacra fames*; a na innym *Vendidit hic Auro Patriam*, a prawa czyliż nie maią złota aby im nakazać milczenie? złoto nigdy nie iest występnym. Nie, choćby był okryty potem nędzarzow, i naypięknieyszą krwią narodu niemniey przeto iest świetnym, pożądanym, szanownym, Mądrość, sprawiedliwość, cnota, ludzkość chwała, miłość publicznego dobra, słowa czcze, iedno tylko słowo uderza ich uszy i uwiadomia że żyią. Uwielbiaiąc każdego na urzędzie będącego człowieka, samym się tylko brzydzą nędzarzem. Nie wołaią oni, będę cie kąsał, lecz mowią cicho: zbliż się abym cię okradł. — Nieczuli na wszelkie wyrzuty, nic ich niedotyka głos powszechnego oburzenia; można ich nazywać niegodziwemi lichwiarzami, nienasyconemi złodzieiami i rozboynikami oni rozmawiaią o swoim złocie, a odgłosy złorzeczenia i przeklęństw nie są w ich uszach iak tylko lekkim szemraniem & .

Z Manheimu d. 7. Lutego.

Dziś przeieżdżał tędy do Konstantynopola Turczyn wysłany od posła Tureckiego w Paryżu zostaiącego. Okolczność ta zbliżona do innych iako to do odbytey konferencyi tegoż posła z ministrem interessow zagranicznych, do znaydowania się iego na obiedzie u Buonapartego, nakoniec do instrukcyow danych przez Buonapartego jenerałowi Kleber, a przeiętych przez Anglikow iawnie okazuie, iż między rządem Tureckim i Francuzkim negocyacye iuż są rozpoczęte.

Z Günzburg d. 15. Lutego.

Wiadomość, że Arcy Xżę Karol, obrońca sławy Niemiec, swoie zwycięzkie woysko opuści i do Czech powroci, sprawiła między iego całą armią i wszystkiemi dobrze myślącemi Niemcami pomięszanie i smutek. — Ale teraz możemy z zupełnem zaręczeniem upewnić, że on dnia 20

nie odiedzie, ale daley swoiey waleczney armii dowodzić będzie.

Z Berna d. 14. Lutego.

Bywszy dyrektor Ochs do tego stanu w swoich ekonomicznych interessach przyszedł, że z Szwaycaryi wyieżdza. — Otrzymał on od naszey wykonawczey rady paszport do Paryża skąd ma się udadź do Ameryki. — Tymczasowy rząd nasz wszystkich Szwaycarow, ktorzy u sprzymierzeń ow służyli i za ieńcow dostali się, z więzień teraz w Chillon, Soluturn i Zurych znowu na wolność wypuścił. Między niemi znayduie się także offcyer Haller.

Z Paryża d. 14. Lutego.

Usiłowania rządu naszego ściągaiące sie do umow pokoiu wciąż trwaią. Depesze do Ob. Otto w Londynie ciągle są posełane, i upewniaią, że iednemu wielkiemu Niemieckiemu dworowi, ktory mocno za pokoiem wdaie się, będą pod ne propozycye względem iedney sprzymierzoney rzeczypospolitey. — Mowią, że Ob. Duroc z Bazylei poiedzie do Berlina.

Z Cherbourg wyszła iedna fregata od 50 armat na taiemną wyprawę. — Szef szuanow Scepeaux znayduie się w Paryżu. — Podług prywatnych listow, Frotte zrobiwszy pokoy z rządem oddalił się do Anglii. — Do Nicei przybyło 2 statki z 90 centnarami srebra na opatrzenie naszey Włoskiey armii. — Mowią teraz, że 15,000 szuanow złożywszy broń, chcieli przeyśdź do woysk rzeczypospolitey, ale to maią za rzecz podeyrzaną. — Publiciste mówi, że Anglicy w Batawii, iak słychać oprocz wielkich magazynow z towarami, 10 mill. pieniędzy znaleźli.

Jenerał Brune uformował kompanią przewodnikow, która z samych młodych ludzi z Nantes, Rennes, Angers i la Rochelle składa się. — Jest iuż ona 80 ludzi mocna, a ma bydź aż do 100 powiększona. — Sprawiaią oni ubior dla siebie swoim własnym kosztem i noszą paradny mundur, który, co się tyczy sukni i kapelusza, podobny iest do tego iaki ma Titokan w operze Lodoisca. — Z Vannes d. 5 lutego pisał jenerał Brune do jenerała Müller, że szuanie w departamencie Morbihan rozeszli się. — Jenerał Tuncq umarł, przyczyną iego śmierci było wypadnienie z Kabrioletu. — Ponieważ los nie zrobił go tak maiętnym, zaniesiono go do szpitala. — Zostawuie po sobie żonę w ciąży i wiele niewychowanych dzieci.

Z Hagi d. 18. Lutego.

Mowią, że jenerał Augereau stąd poiedzie do Paryża. — Z Wezel donoszą, że panuiący Xżę Brunświcki oczekiwany iest na wiosnę w tuteyszych okolicach, gdzie będzie odprawiał nad woyskami Pruskiemi tamże stoiącemi rewią. — Głowna kwatera jenerała Schladen iest ieszcze zawsze w Rees. — Piszą z Bruxelli, że Francuzka Reńska armia codziennie powiększa się i tak liczną artylleryą opatrzona iest iakiey ieszcze w tey woynie nie miała. Przysłany do Calais okręt przywiozł od rządu Angielskiego depesze do Francuzkiego, które natychmiast do Paryża przesłane zostały.

Z Frankfurtu d. 17. Lutego.

Listy z Berlina, Wiednia, i Passau, wielkie czynią nadzieie w krotce maiącego nastąpić pokoiu i upewniaią, iż kuryer przybyły na dniu 6 z Donaueschingen do Wiednia przywiosł depesze tyczące się propozycyy pokoiu, które rząd Francuzki miał podać. — Kuryer Austryacki przybyły na dniu 6 do Berlina przywiozł iak mowią de-

pesze ściągaiące się do tak pożądaney pacifikacyi.

Z Bruxelli d. 16. Lutego.

Wszyscy iency woienni Angielscy którzy w Walencienne, Lill, Arras, i Antwerpii znaydowali się, zostali teraz wymienionemi. Co zaś tyczy iencow Rossyyskich zdaie się, iż nie tak prędko ich zamiana nastąpi, ponieważ nic ieszcze względem tego nieułożono. Większa część załog z Mastrichtu, Charleroi, Mons, Givet, i Luxemburga udała się do armii Renu, wiele batalionow posiłkowych nato samo dąży przeznaczenie.

Z Moguncyi d. 19. Lutego.

Mieysce jenerała Hardy w kommendzie twierdzy tuteyszey zastąpił jenerał St. Suzanne. Listy z Bazylei i Strasburga mowią, iż tam pogłoska o zawieszeniu broni znowu się rozchodzi. Mowią także, że obywatel Duroc po drugi raz poiechał do Berlina z ważnym bardzo zleceniem. — Piszą z Bazylei, iż władze rządowe, Helweckie odebrały radę z Paryża, aby się nie spieszyły z przyięciem nowey konstytucyi, i rząd tymczasowy aż do pokoiu zostawiły. Temu to podobno przypisać należy odrzucenie rożnych planow konstytucyi ktore dotąd podane były.

Z Sztokolmu d. 4 Lutego.

Krol Jmć przed kilku dniami powrociwszy z Nortkæping zgromadził dnia dzisieyszego wielką radę, na ktorey względem maiącego się rozpocząć seymu naradzenia odbywane były. Kancellarya departamentu woiennego ogłosiła, że baron Gustaw Armfeld do dostoyności jenerała leitnanta w woysku, tudzież jenerała adiutanta Krola Jmć, a oraz do wszystkich godności ktoremi zaszczycał się przy śmierci Gustawa III. przywroconym został. Przedawanie gorzałki pod karą 300 talarow zakazanym zostało.

Z Rzymu d. 30. Stycznia.

Odebraliśmy nakoniec żywność z Civittavechia, do przewiezienia iey nietylko użyto wszystkich koni armii Neapolitańskiey, ale nawet koni samego jenerała Bourcard. Piszą z Palermo iż 800 officyerow Neapolitańskich chcąc okazać żal swoy, że przez czas niejaki służyli rzpltey, ofiarowali się służyć w armii do oblężenia Malty iako prości żołnierze z płacą 3 karlinow na dzień.

Z Medyolanu d. 3. Lutego.

Dwa bataliony Houwermans i Ligne odebrały rozkaz ruszenia ku Alessandryi. Woyska z dywizyi jenerała Mitrowskiego stoiące z Pawii i iego okolicach odebrały rozkaz, aby za pierwszym znakiem gotowe do ruszenia były. Wszystkie zaś w powszechności woyska przed dniem 15 odprawią rewią, co bliskie rozpoczęcie kampanii zdaie się zapowiadać. Rożne korpusa woyska Francuzkiego zmocniły niedawno prawe skrzydło armii. Listy z Tortony piszą, że w woysku Francuzkim w Genui załogę stoiącym bunt się okazał, i że dopiero po zapłaceniu każdemu żołnierzowi 2 talarow Francuzkich ktorych pieniędzy mieszkańcy dostarczyć musieli, uspokoionym został. Francuzi zmocnili się w Sawonie i Wado i Finale ufortyfikowali.

Z Frankfortu d. 18. Lutego.

Gazety nasze ktore ogłosiły były podwyższenie roznych jenerałow w armii Cesarskiey, oświadczaią dzisiay, że wiadomość ta była zawczesna. Gazeta dworska Berlinska pod dniem 11 lutego mowi, że wymiana jenerała Mack i głownego szta-

bu iego (składaiącego się z maiorow hrabiego Dietrichstein i Frey, kapitana barona Reischatz, i porucznika Danzer) za 3 jenerałow dywizyynych Francuzkich a między niemi Grouchi i Perignon, wiele z strony dworu Cesarskiego znayduie trudności. Dwor bowiem Wiedeński odpowiada, że gdy jenerał Mack przeciw prawu narodow zatrzymanym został, poniewaz pozyskał był paszport od jenerała Championnet nie może przeto bydź uważanym za ieńca woiennego. Hrabina Bentinck z domu hrabina Aldenbourg iedna znaywiatleyszych i naydowcipnieyszych kobiet tego wieku umarła w Hamburgu dnia 4 lutego w 85 roku życia swoiego. — Listy z okolicy Lahny donoszą, iż od dni kilku zbiera się tam znaczny korpus woyska Francuzkiego, które ieszcze ma bydź zmocnione załogami z Luxemburga, Metz i z innych twierdz leżących, w Belgii tudzież na dawney granicy Francuzkiey. Francuzi mowią, iż ieżeli w krotce pokoy lub zawieszenie broni nienastąpi, korpus to woyska na wkroczenie do Frankonii przez Biskupstwo Fuldeńskie iest przeznaczone.

Z Karlsruhe d. 17. Lutego.

Piszą z Kork przy Kel, iż poruszenia w woysku Francuzkim od dni kilku, rownie iak rapporta szpiegow, zapowiadaią iż Francuzi kampanią w dniach kilku rozpocząć myślą, ieżeli tymczasem nienadeydzie wiadomość o zawartym zawieszeniu broni Arcy Xżę Karol posłał świeżo 150 medalow i 4 tysiące karabinow, aby między milicye z Ortenau i Brysgowii rozdanemi były. — Do Fryberga w Brysgowii przybyła kompania strzelcow Tyrolskich za którą trzy inne w krotce nadeyść maią; woyska te pomiędzy milicye kraiowe, rozłożonemi zostaną. — Dowiaduiemy się z Szwaycaryi, iż stoiące tam na zimowych leżach woyska Francuzkie odebrały rozkaz ruszenia ku Renowi, woyska te powiększoney części zmierzai, ku Renowi Gryzońskiemu. Jenerał Moreau dnia 10 r dni następuiących odprawiał rewią z woyskami stoiącemi nad Renem Helweckim. Dnia 9 Francuzi przed Bazyleą stoiący uderzyli na pierwsze straże Austryackie i wioskę Weil zaięli.

Z Filadelfii d. 24. Października.

Kongres uchwalił, że w nowey stolicy Washington zmarłemu jenerałowi Washington będzie wystawiony pamiętnik marmurowy i że iego zwłoki tamże będą złożone — Napisy nagrobku będą zawierać głownieysze osobliwości życia Washingtona. — Także kongres ustanowił że na pamiątkę Washingtona po całym kraiu przez 30 dni żałobna flora na ręce ma byuż noszona. 26 grudnia w Niemieckim Luterskim kościele ma bydź odprawione żałobne nabożeństwo na którym kongres znaydować się będzie. O czem wszystkim doniesienie Pani Washington było iest.

D. 19 grudnia obchodzono w Nowymiorku uroczystość dziękczynienia z powodu ustania iuż żołtey febry."

Budowanie 6 okrętow liniowych, uchwalone od kongresu, ma się iak nayprędzey rozpocząć. Wszystkie do tego materyały iuż są w pogotowiu.

P. Nichols donosił, że on w kongresie będzie proponował, aby teraz akt 1798 względem powiększenia woyskowey siły ziednoczonych stanow, był znowu zniesiony.

Z Auszpurga d. 14. Lutego.

Hrabia Stackelberg minister Rossyyski z podroży swoiey z Czech iuż tu powrocił.

DODATEK

DO N^ro 20

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 9 Marca 1800.

Z Brynu d. 19. Lutego.

Listy z Konstantynopola pod d. 11 stycznia zawieraią, co następuie. "Ciągłe nie gody wodzow Tureckich w Syryi, zbuntowanie się na nowo Pasman Oglu, rownie iak Tepe Delen Alego baszy Jonskiego, rabunki baszow i wazallow Azyi, rozboie na morzu Algierczykow &c. postawiły rząd Turecki w położeniu bardzo krytycznym.

Dywan miewa z tych powodow ciągłe z obcemi ministrami konferencye, a rozsyłanie nieustanne woyska, armat, ammunicyy i żywnośi na wszystkie strony, uważaią tu bydź skutkiem tych konferencyow. — Porta rozkazała wszędzie zakupować miedź, żelazo i inne metale dla wyrobienia ich na broń i armaty, dla czego artykuły te mocno podrożały, fabryki także prochu pomnożonemi zostały. Do Syryi posłano 4 wielkie okręty z żywnością. Kontra admirał Seid Aly sławny wodz na morzu posłany był także od Porty dla zagodzenia kłotni między W. Wezyrem i Gezzar baszą wszczętych lecz widząc daremne usiłowania swoie niechętny udał się do Algieru. Pasman Oglu nie chce uznawać żadnego nad sobą zwierzchnika i żąda aby W. Sułtan zapewnił mu na pismie niepodległość. Na to iednak żądanie ieszcze odpowiedzi nieodebrał. — Tepe Delen Ali basza podobnez rości pretensye, a za pomocą zebranych buntownikow usiłuie zaiąć wyspy Jonskie i uskutecznić ich niepodległość, w którym to zamiarze swoim znaczne już postępki uczynił. Gubernatorowie Azyatyccy otwartą z sobą woynę prowadzą; obdarli poddanych swoich z wszelkich pieniędzy i żywności pod pozorem, że to czynią dla armii W. Wezyra. To przymusiło wielu pozbawionych maiątku mieszkańcow do ucieczki, których znaczna liczbą tuła się teraz po ulicach Konstantynopola. — Algierczykowie swoie rozboie morskie co raz bardziey rozprzestrzeniaią a wszelkie kroki, które Porta przeciw temu uczyniła były daremnemi, ztąd handel co raz bardziey ścieśnionym się staie. — W Seraiu W. Sułtana wszczęła się zaraza morowa, z którey w dniu 14 przeszło 90 kobiet umarło. W. Sułtan przeniosł się do letniego swoiego pałacu.

Z Bazylei d. 8. *Lutego.*

Jenerał Moreau wczoray poiechał do Zurich. Batalion woyska Francuzkiego stoiący w naszym mieście odebrawszy rozkaz ruszenia nie chciał bydź posłusznym dopokibymu załegłego nie wypłacono żołdu, ponieiakiey iednak przewłoce udał się na swoie nowe przeznaczenie.

Odgranic Moskiewskich d. 18. *Lutego.*

Hrabia Strogonoff niegdyś marszałek dworu Imperatorskiego, iest prezydentem akademii sztuk pięknych mianowany.

Hra. Mussin Puszkin aktualny szambelan Imper. J. odkrył nowy sposób, wyrabiania platyny, który całkiem rożny iest od sposobu podanego przez Hr. Sickingen iak też i przez P. Janetty. Chce on swoy wynalazek temu sztukmistrzowi lub inney iakiey uczoney kompanii powierzyć, któ ra mu 150 Funtow Platyny przyśle. Spodziewa się, że dokładność iego sposobu ten tak w Chymii, iako też i w pospolitem pożyciu użyteczny kruszec, zrobi przedmiotem handlowym, i ściągnie na siebie uwagę tych wszystkich, którzy do tych czas Platyny do sztuk lub zbytku używali.

DONIESIENIA.

C. Krol. Sądy szlacheckie Lubelskie Gallicyi zachodniey, oznaymuią tym Edyktem urodzonym Michałowi Ogińskiemu, tudzież Jozefie z Ogińskich, i Jenowi Łopaczyńskim małżonkom, że JPani Zofia Szymanowska z Gorskich iako matka, tudzież Michał, Ignacy, i Jozef Szymanowscy synowie u sądow tych o zapłacenie summy 95,000 zł. Pol. przeciwko nim iako wspoł sukcessorom po śmierci Pauli z Szem...kow Ogińskiey żałobę podali i o pomoc sądu, i e sprawiedliwość wymaga doprasz ali się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w Ces. Krol. kraiach dziedzicznych znayduią się, im patrona tuteyszego JPana Chylińskiego z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z którym process ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; oni przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się, azeby w czasie przyzwoitym to iest: w 90 dni swoy odwod podali, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego Patrona obrali, tego sądom tym wymienili i podług przepisu tych środkow prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. praw, samiby sobie, przypisać byli winni. Dan w Lublinie dnia 20 Listopada 1799.

Ig. Pietruski.
Brzozowski.
Purtscher.

Ex Consilio C. R. Fori Nobil Lublinens is 14 Januarii 1800
Dostenberg.

Nomine Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis Generosis Annæ de Taczanorowskie Obniska & Joachimo Obniski; Medio præsentis edicti hisce insinuatur, quod nimirum Judæus Israel Rabinus Lublinensis adversus eos, & Dominum Alexandrum Comitem Zamoiski, Franciscum Bielinski, tum Judæos Abraham Ewadie, & Jacobum Natanowicze ad Forum hocce in causa puncto solutionis summæ 46000 f. p. Libellum porrexerit Judiciique opem, quo ad id justitia exigit, imploraverit. Cum autem Forum hocce ob ignotum eorum habitationis locum, vel plane a Cæs. Reg. hæreditariis Terris absentiam ipsis hic loci degentem advocatum Hackenschmid ipsorum periculo, & impendio, qua Curatorem constituerit, cumquo etiam Lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hæreditariis Terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipsi eum in finem admonentur ut in termino 90 dierum aut ipsi compareant vel Curatori dato, si quæ forte haberent Juris sui adminicula tempestive transmittant vel denique alium quempiam Man-

datarium constituant. Foroque huic denominent & pro ordine proscripto ea Juris adhibeant media, quæ ad sui defensionem maxime efficatia esse judicaverint utpote quod secus adversas fors cunctationis suæ sequelas sibimet ipsis imputandas habebunt, Ita enim sanciunt præscriptæ pro Cæs. Reg. hæreditariis Terris Leges.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Lublinensis in Regno Galiciæ Occidentalis. Datum Lublini die 18 Xbris 1799.

Jurysdykcya Dominii Okuniew obwieszcza: iż na satysfakcyą zaległych czynsow gruntowych domini Kaleń, licytowane będą w Kaleni w terminach 27 lutego, 13 i 27 Marca r. b. kolonia w Kaleni, włok 5 pola, łąk i boru wynosząca, w cyrkule Siedleckim par. Okuniew, leżąca (po odpadnieniu od niey Krystyana i Katarzyny Gierman, za niepłacenie czynszow) zbudowlami na teyże kolonii do 150 zł. ryń taxowanemi, oraz sprzętami rożnemi gruntowemi po tychże Germanach. Więcey licytuiący budowy z gruntami, otrzyma tę kolonią z prawem, iakie kolonistom Kaleni służy. Dań w Okuniewie 5 Febr. 1800.

Cesarsko Krolewskie Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey, na prożbę przez adwokata Spyteckiego zastępcę, dziedzictwa leżącego po Kaietanie Duninie Szpocie pozostałego, do C. Kr. sądow tuteyszych wniesioną, wzywaią wszystkich, ktorzy prawo iakie do przerzeczonego dziedzictwa mieć rozumieia, Edyktem nnieyszym stosownie do § 631 prawa Cywilnego Części II., ażeby d. 21 Lutego roku przyszłego 1801 w C. K. Sądach tuteyszych o godzinie 9 z rana, w celu pozyskania w części iaka wypadnie satysfakcyi za poprzedzaiącym pretensyy swych obrachowaniem stanęli; gdyż inaczey nie stawaiący do tego iedynie odkazanemi będą, co się z massy pozostanie. W Krakowie d. 24 Grudnia 1799.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels.
Chrastiański.

Z Rady Ces. Krol. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey.

Elsner.

Dnia 29go kwietnia roku teraźnieyszego o godzinie 9tey z rana, w kancelaryi C. K. præfektury Złotskiey w cyrkule Sandomierskim niżey wyrażone dochody przez publiczną licytacyą na rok ieden, zacząwszy się od 1go listopada roku 1800 w arendę puszczone będą.

1mo Młyn we wsi Samborow.
2do Młyn wietrzny w Stodołach.
3tio Do dobr Złoty, i Starostwa Sandomirskiego, należący karczmy poiedynczo lub razem na odbierania roczney kwoty gorzałki.

Ochotę maiący arendować oprocz żydow, na dzien wyznaczony, stawić się maią. W Złoty dnia 15go Lutego 1800.

Jan Navratil prefekt.

C. K, sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Franciszkowi Orlińskiemu, że Stanisław Zaiączkowski u sądow tych, o wysłużoną zapłatę, żałobę na niego podał, i o pomoc sądu, jile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś Sądy te nie maiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, onemuż adwokata tuteyszego Walentego Osławskiego, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym process ten stosownie do przepisu ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem nnieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest w przeciągu 90 dni sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo, nakoniec innego so-

bie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używał, które do swey obrony za nayskuteczniewsze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie, podług opiewu C K. praw, przypisać był winien.

Jozef de Nikorowicz.
Joz. de Cronenfels.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 28 Stycznia 1800.
Elsner.

Na d. 27 Marca r. b. będzie w C. Kro. cyrkułu Bocheńskiego kancellaryi Woytostwo Slesiowice zwane w cyrkule Myślenickim położone, a do ekonomii Niepołomskiey należące przez licytacyą na trzy po sobie następuiące lata, to iest od 24 czerwca 1800 roku aż do 23 czerwca 1803 zaaredowane.

Cena fiskalna po odtrąceniu wszelkich podatkow wynosi 533 Ryń. Każden zatym licytant ma bydź 10tą częścią vadium albo zaręcznym zaopatrzony, bez ktorey tak iak i restancyaryuszowie skarbowi do licytacyi mniemaney realności przypuszczonym nie będzie.

Obowiązki arendowania tegoż Woytostwa tu w Niepołomskiey ekonomiczney kancellaryi mogą bydź, kto chce wiedzieć oznaymione.

Z C. Kr. Niepołom: Dobr Dyrekcyi. Dnia 14 Februarii 1800.
K. Prokesz, adiunkt dyrekcyi.

Na d. 30 Kwietnia b. r. będzie w C. K. Niepołomskiey dyrekcyonalney kancellaryi z rana o 9 godzinie Młyn skarbowy o iednym kamieniu w wsi do państwa Niepołomskiego należącey Xiążnice, oraz z należącemi do tegoż gruntami na 3 morgi 736 □ sągow nayw[...]ey daiącemu Emphiteutycznie sprzedany.

Pretium [...]l wychodzi w 10 Ryń. rocznego czynszu i 100 Ryń. kapitału.

Ochotę maiący kupienia, maią się w 10tą część vadium zaopatrzyć, bez którego złożenia żaden do licytacyi przypuszczonym bydź nie może.

Z C. Krol. Dobr Dyrekcyi. W Niepołomicach dnia 8 Lutego 1800.
K. Prokesz, adiunkt dyrekcyi.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią Edyktem ninieyszym: że na żądanie Pani Antoniny Czermińskiey dobra Latanice w cyrkule Kieleckim leżące, do maſsy pupillarney Romana Ankwicza należące i co do wartości na 28,008 zł. ryń. 5½ gray. otaxowane, dnia 19 kwietnia roku bieżącego o godzinie 9 z rana przez publiczną licytacyą sprzedane będą. Życzący sobie dobr tych nabydź niechay się na dniu wyznaczonym w C. K. sądach tuteyszych znayduią, i niechay sobie akt detaxacyi w tuteyszey przezrzą registraturze.

Wierzyciele zaś na dobrach tych hypotekę maiący niechay się przy licytacyi znayduią, ażeby praw swoich dopilnować mogli. W Krakowie dnia 14 stycznia 1800.

Jozef: de Nikorowicz.
Gellinek.
Chrastianski.

Z Rady C. K. Sądow Szla, Krakowskich Galicyi Zachod.
Elsner.